

26.04.2023
KSL/25/03.00.02/2017

Pohjois-Savon liitto
kirjaamo@pohjois-savo.fi

Viite: Lausuntopyyntö 5.4.2023

LAUSUNTO: POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA 2040

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 on edennyt ehdotusvaiheen viranomaiskuulemiseen. Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 kytkeytyy tiiviisti maakuntaohjelmaan ja maakuntasuunnitelmaan. Kehittämisen kärkialat tuodaan esille maakuntakaavassa mm. kehittämisperiaatemerkinnoissa, jotka liittyvät niin taajamien kehittämiseen, maatalouteen, liikenteeseen, matkailuun kuin luonnon monimuotoisuuteen. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2040 käsitellään seuraavat teemakokonaisuudet: aluerakenne, liikennejärjestelmä, luonnon monimuotoisuus, luonnonsuojelu ja virkistyskäyttö, luonnonvarat, kulttuuriympäristö, energiantuotanto, yhdyskuntatekniikka ja tekninen huolto sekä Joroisten kuntaa koskevat muutokset. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen on läpileikkaava aihe niin tavoitteen asettelussa, teemakohtaisessa suunnittelussa kuin vaikutusten arvioinnissa.

Pohjois-Savon maakuntakaavassa tarkasteltavat teemat ovat ajankohtaisia ja osin samoja, mitä vireillä olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040. Myös Keski-Suomessa kaavaprosessi on edennyt ehdotusvaiheeseen ja viranomaiskuuleminen on parhaillaan käynnissä. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 tarkasteltavat maankäytön teemat ovat seudullisesti merkittävä tuulivoimatuotanto, liikenne sekä hyvinvoinnin aluerakenne.

Maakuntakeskukset yhdistävä ja maakunnille saavutettavuuden näkökulmasta tärkeä valtatie 9 on osoitettu Pohjois-Savon maakuntakaavaehdotuksessa merkittävästi parannettavana tieyhteytenä Keski-Suomen suuntaan. Valtatielle 9 on Keski-Suomen maakuntakaava 2040 viranomaisehdotuksessa osoitettu uusi moottori- tai moottoriliikennetie-varaus välille Kanavuori-Lievestuore. Molemmat valtatiestä 9 koskevat kaavavaraukset tukevat maakuntien välisen saavutettavuuden parantamista ja valtatie 9 vaiheittaista kehittämistä. Myös molemmille maakunnille yhteisen tieväylän kantatie 77 tieluokan muutostarve (kantatiestä valtatieksi) on huomioitu vastaavalla tavalla Keski-Suomen lainvoimaisessa maakuntakaavassa.

Energiantuotantoon liittyen Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2040 osoitetaan seudullisesti merkittävät tuulivoimapotentialiset alueet. Kaikkiaan alueita on mukana 24 maakuntakaavaehdotuksessa. Seudullisesti merkittävän tuulivoimapotentialisen alueen rajaksi on määritelty 7 voimalaa ja teoreettinen voimaloiden määrä näillä alueilla on noin 500 kpl. Tuulivoimapotentialisista alueista kolme (Kangasjärvi, Kalettomansuo, Oinaskylä) on Pohjois-Savon viranomaisehdotuksessa osoitettu maakuntien rajalle tai sen läheisyyteen. Maakunnille yhteisen Etelä-Konneveden kansallispuiston alueelle on lisäksi osoitettu tuulivoimarakentamisen rajoitusvyöhyke. Merkinnällä osoitetaan kansallispuistoja ja kansallisen kaupunkipuiston käsittävien vesistöjen ympärille vyöhyke, jonka sisällä tuulivoimarakentamista ei tule sallia.

Tuulivoiman osalta Keski-Suomen liitto tuo teknisluonteisena kommenttina esiin, että kaavakartalla osoitetun tv-3-merkinnän kuvausta tai mahdollista suunnittelumääräystä siihen liittyen ei ehdotusvaiheen aineistosta löydy.

Pohjois-Savon viranomaisehdotuksessa on esitetty kehittämisperiaatemerkinällä myös osin Keski-Suomen puolelle ulottuvia luonnonydinalueita (Etelä-Konneveden kansallispuisto sekä Suvantojärvi-Hetejärvi). Merkinällä osoitetaan Natura 2000 -alueiden ja luonnonsuojelun alueiden keskittymiä sekä muita maakunnallisesti merkittäviä monimuotoisimpia luontoalueita ja järviluontokokonaisuuksia. Merkintään liittyvän suunnitteluohjeen mukaan "*Alueiden käytössä tulee edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja luonnonsuojelun alueiden keskinäistä kytkeytyneisyyttä*". Keski-Suomen liitossa meneillään olevassa Maakuntakaava 2040-prosessissa tarkastellaan yhtenä teemana hyvinvoinnin aluerakennetta. Hyvinvoinnin aluerakennetta koskevassa taustamuistiossa Etelä-Konneveden kansallispuisto ja sen lähialue on tunnistettu arvokkaana luontokohteiden keskittymänä.

Keski-Suomen liitto pitää Pohjois-Savon viranomaisehdotusta ja siihen liittyvää aineistoa asiantuntevasti ja perusteellisesti laadittuna.

Lausunnon on valmistellut Hanna Kunttu, hanna.kunttu@keskisuomi.fi, 040 591 5901.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.